№ 21–22 (45-46) [В—7 (05)] Рік видання II-й Ціна 20 коп.

ЧЕРВОНИЙ ПЕРЕЦЬ

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНИЙ ДВОХТИЖНЕВИК
Харків, Сумський пров. № 5. Тел. 14-83 1928 РІК

ПРОГРЕС

Мал. Б. Фрідкіна

1 грудня 1928 року минуло 150 років з дня народження славетного українського письменника Григорія Квітки-Основ'яненка

Гр. Фед. Квітка-Основ'яненко: — Боже! Скільки в Харкові розплодилось „Стецьків" та „Шельменків" і всі з портфелями *)

*) Запевняємо, що серед намальованих ні одного відповідального робітника нема.
Редакція

НЕПМАН ПЕРЕД НОВИМ КІНО

Мал. Л. Гольмана

В колишньому приміщенні Харк. Окрфінвідділу буде найбільше в Харкові кіно *(3 газет)*

— Гм... „Одинадцять чортів"?.. Значить, ще не увесь фінвідділ звідси виїхав... Налоговий відділ ще, мабуть, залишився

НСТРУКЦІЯ ПРО ТЕ ЯК ХВОРІТИ

Коли тебе морозить, відпустки не дають, бо це не зазначено в інструкції

(З матеріялів з'їзду металістів)

Ця, товариші, коротенька історія оповідає не про якогось прогульника, що ганебно порушує труддисципліну, катастрофічно зменшує продуктивність праці і злочинно зриває виробництво.

Ні, ми пишемо про ретельного і свідомого, хоч і позапартійного робітника Івана Петровича Слухняного. Ви вже самі розумієте, що тов. Слухняний акуратно платив членські внески в спілку, Модр, Стазро, ТДО—Авіяхем, Озет, Автодор, касу взаємодопомоги і Друзів Дітей, що він давно заплатив повний пай в кооперації, підписався на позику в розмірі трьохмісячного утримання і один з перших відгукнувся на заклик взяти участь в кампанії режиму економії, рішучої боротьби з ховрахами в підшефному селі Гнилих Пупцях і енергійно, з свідомістю на лиці і потом на чолі носив важкий, хоч і фанерний, плакат в культпоході. Звичайно, і в кампанії раціоналізації тов. Слухняний ішов попереду. Принаймні в списку зраціоналізованих він стояв під номером першим.

Пробувши кілька місяців безробітним, тов. Слухняний знову почав працювати. Знов ще ретельніше він брав участь, відгукався, підписувався, платив, ніс і боровся.

Для чого ми все це пишемо?—виникає філософське запитання.

А для того, дорогі товариші, щоб ви одразу зрозуміли вчинки тов. Слухняного підчас його хвороби.

Захворів тов. Слухняний, звичайно, в неробочі години, Власне, щось поколювало ще на заводі, але тов. Слухняний прекрасно знав, що не можна кидати варстата, що треба показувати приклад „нашому майбутньому" і що, це найголовніше, в інструкції про хвороби, серед ріжної медичної термінології, здається, ніде не трапляється слово „поколює".

Отже, вистоявши до шабаша в цеху і вислухавши після того на зборах двохсполовиною годинний звіт членів міськради про підсумки і перспективи, тов. Слухняний прийшов додому і, сівши на стілець, відчув, що не тільки „поколює", але й встати з стільця немає сили.

Після вечері т. Слухняного почало так морозити, що він сказав хлопцеві збігати до лікаря. Зрозуміло, що ніколи б цього тов. Слухняний не зробив уночі, коли б не боявся, що завтра без поважних причин прогуляє день.

— Іди, Васю, до лікаря,— наказував він синові,— і скажи, що тато не міг встати зі стільця і що його морозить.

— Не міг встати, кажеш?—спитав Васька лікар.— Це я й на пам'ять знаю, що в інструкції ніде про „не міг встати" не згадується, а от про „морозить" побачимо.

— М-м-м — перегортав лікар сторінки інструкції.— Мо мо... Мор... мор.., „Морозиво" і „морочити" є, а „морозить" немає. Так і скажи татові: немає в інструкції „морозить". Відпустка йому не виходить.

На ранок тов. Слухняного взяли такі дрижаки, що він тремтів, як антена на даху. Вдягнувшись тепліше і взявши в руку добру ломаку для рівноваги, тов. Слухняний пішов до амбулаторії. Вистояв у черзі, зареєструвався, заповнив анкетку коротку, заповнив і додаткову — честь честю, свідомо, без галасу і порушення черги. Потім прийшла санітарка, встромила йому під пахву термометр і за кілька хвилин докірливо об'явила, тов. Слухняному, що такої симуляції вона від нього не чекала.

Справді, термометр ясно показував на одну десяту градуса менше за ту норму, що була зазначена в інструкції.

Тов. Слухняному стало дуже ніяково—адже в перший раз не виконав інструкції—і, похитуючись, він швиденько побіг додому, щоб встигнути поснідати до гудка на його зміну. Читачі самі вже догадалися, що тов. Слухняний вже давно не вживав нічого спиртного. Але на цей раз, щоб вигнати хворобу, він налив собі маленьку чарку, засипав туди добру порцію перцю і проковтнув ці саморобні ліки.

А коли біля варстату тов. Слухняний побачив, що підлога несподівано поліза на стіни, а потім навіть і на стелю, що трансмісії почали гайсати чорт зна як по всьому цеху, а мостовий кран упав кудись глибоко в землю, до нього підбігли товариші і хтось покликав фельдшера.

Фельдшер нахилився до нього, послухав, понюхав і сказав коротко і авторитетно:

— Таки й цей напився! Зриває виробництво, симулянт нещасний!

Мораль цієї коротенької історії, мабуть, вже ясна для всіх.

Отже, щоб бути дійсно свідомим хоч і позапартійним робітником, не досить брати участь, відгукатися, підписуватись, підтримувати, платити внески, не порушувати черги і боротися, не досить знати і виконувати деякі чи навіть більшість відповідних інструкцій.

Їх треба знати і виконувати всі.

В тім числі і інструкцію про те, як, коли і за яких обставин дозволяється хворіти.

Микола Б.

ПЛАНОВИМ ПОРЯДКОМ АБО МАРКІЗЕТОВІ ШТАНИ

У місті абсолютно не було штанів. Абсолютно і безнадійно.

Громадяни ходили під стінками, соромливо прикривали діряві коліна і болісно „переживали“ латки. У крамницях — прикажчики сумно, але вперто, умовляли:

— Вам на штанці? Нічого нема... І не передбачається... А в тім — ось зефірчик смугнастенький. Багато-хто беруть. Кажете — на штани не того? Тоді — ось вам батистик картатий. Тільки-но громадянинові на штани одрізав. Раджу й вас. Статечне і скромне. Останній крик! Беріть, поки не розібрали...

Іноді, прикажчиків били. Але це не допомагало. Деякі наївні культробітники пробували звертатись до їхньої громадської свідомости. Теж не допомагало. І тоді громадяни скорились.

Коли реєстратор міської ради, трохи ніяковий, уперше прийшов на роботу в веселеньких штанцях із смугнастого ситцю—це мало кого вразило. Де-хто навіть позаздрив—і дешево й вигідно.

Незабаром смугнастої мануфактури у місті вже не вистачало. Перейшли до картатої. Все частіше доводилось бачити на статечних громадянах легкодумні—рожеві та блакитні—барви. Скучний, сірий провінціяльний натовп—ожив і зарябів майже тропічними кольорами.

Кажуть, що обслідувач з Округи знепритомнів з переляку, коли він побачив загальні збори з приводу самокритики. Бо ці збори скидались певніше на негритянське весілля або на вкраїнську оперу, ніж на зборище розумних істот. Товариш з округи захленувся циркуляром, подавився резолюцією і ганебно втік, розгубивши дорогою калоші та 225 пунктів свого обслідування.

На справі зі штанами ця подія ніяк не відбилась. І, мабуть, увесь район ще довго одягався б у маркізет, коли-б не жінка т-ша Пампушки.

Одного ранку т. Пампушка, голова спілки будівельників, чоловік поважний і суворий, найшов на стільці, поруч свого ліжка якусь акуратно згорнуту річ. Пильно розглянувши ту річ — він, нарешті, зрозумів, що це були елегантні штани—з букетами троянд і фіялок на кремовому тлі.

Інший чоловік, коли б він одержав од дружини такий подарунок, неодмінно почував би себе зворушеним. Але тов. Пампушка чогось остатнів.

Він схопився з ліжка. Він кинувся до дверей. Він вдерся до правління Ц. Р. К. Він люто потрясав трояндами й фіялками...

Правління, звичайно, здивувалось:

— Не подобається? Чому? Гарний рисунок, дуже гарний. Усі так носять...

— Шановні товариші, — сказав Пампушка виразно,—я розумію революційну конечність. Я сам колись воював. Я розумію—штани із старих лантухів. Я згоджуюсь на штани з попівської ряси. Я можу, навіть, виправдати штани з червоного оксамиту, коли його здерто з реквізованого дивану...

Але, товариші!!! Ця маркізетова річ...—і з фіялками, товариші! — це щось надприродне. Це перебільшує людську уяву! Цього я не втерплю!..

Правління співчуваюче зітхнуло.

— Та хіба ж це ми, товаришу? Це—центр. Плановий порядок. Що тут зробити?

Але тов. Пампушка був людина вперта. Він кинувся до міського телефону. Ліктем він одпхнув від апарату чергового хлібозаготовача й—забалакав по-свійски:

Він тикав своїм новим одягом у саму трубку. Він, хоч це й не личить членові спілки—жорстоко лаявся.

На другому кінці дроту—представник Вукопспілки, Іван Трохимович здивовано зустрів несподіваний словесний вибух.

— Що?! Що таке? Не розумію! Не може бути! В нас—плановий порядок!

У відповідь трубка рикала й ледве не плювала йому в ухо.

Іван Трохимович трохи одсунувся й сказав лагідніше:

— Воно, мабуть, дійсно щось того,—помилочка. Гаразд! Не турбуйтесь! Ми виправимо!..

І він накреслив у своїому блок-ноті якись незрозумілі знаки.

* * *

Коли надійшло нове півріччя—помилку, справді, було виправлено місто затоплено було штанами.

Це була злива, потоп, якась штаняча навала.

Штани були скрізь.

Вони манірними гронами висіли у вікнах овочевих крамниць, замість винограду. Вони заповняли галантерійні прилавки й випирали відтіля мережево, стьожки та тасьму.

Коли покупниця питала в аптеці соску для немовлятка, меланхолійний провізор пропонував їй штани з найкращого шевіоту. У гастрономічній крамниці—ошелешеному громадянинові замість шинки чи ковбаси спритно підсовували штани-кльош. Навіть безпритульна шпана торгувала з-підполи якимись підозрілими галіфе.

Кажуть, що штанами виплачується допомога новонародженим. Штани соцстрах видає на похорони членів спілок.

Взагалі, місто загрузло в штанах по саму зав'язку.

Протести поки-що не допомагають. Мабуть тому, що всі телефони захопили „самокритиковані“.

Що з того буде—невідомо.

Чорнявка

СУЧАСНИЙ ПИСЬМОВНИК

I. Дорогий Семене Аристарховичу!

Ми, Ваші співробітники, щасливі взнати, що операція над Вашою шановною сліпою кишкою пройшла блискуче. Так, Семене Аристарховичу, Ви вирізали собі апендецит. Та й хіба могло б це бути инакше. Енергійний і стійкий борець за поліпшення державного організму, Ви перенесли дорогу для Вас ідею раціоналізації і до свого власного організму, відрізавши назавжди непотрібний відросток, що протягом стількох п'ятиріч був для Вас тільки накладною витратою. Але ж, вітаючи Ваше видужання, ми в порядку самокритики не можемо, одначе, не висловити Вам і суворої догани: ми говоримо тут про розтрату і не про ту, що місяць тому виявила РСІ, а про нову, далеко більш ганебну і незаконну. Отже, „не взирая на лица“, ми одверто і сміливо говоримо Вам: „Не смійте розтрачувати свої сили, працюючи у себе вдома, не смійте з'являтися на посаду до свого повного й радісного видужання“.

З любовію Ваші співробітники.

II. Кохана Лідіє Олександрівно!

Киньте на хвилинку крутити свою касу і зрозумійте моє критичне становище. Ви — касірша ЦРК, я — непомітний покупець продуктів. Щоб бачити Вас хоча б крізь віконечко каси, щоб почути Ваше ніжне: „Куди ж Ви претесь; станьте в чергу“. я змушений щодня ходити до Вашої крамниці і що-небудь купувати. Зрозумійте, що при моєму невеликому заробіткові, це частенько буває накладно і я тоді мушу переходити на державний бюджет. Так, кохана коопробітнице, я чиню розтрату і в найближчому часі перейду на підробки. Врятуйте ж республіку від збитків, а мене — від Бупру. Не робіть кооперацію спільницею цієї карної справи. Скажіть, де ми з Вами можемо зустрічатися і все обійдеться як-найкраще.

Хай живе кооперація — шлях до вашого серця!

Ваш С. П.

III. Петю!

Вчора на вечірці Ви зі мною мовчали, наче на загальних зборах і, навпаки, весь час любесенько розмовляли, схилившись до сусідки праворуч.

Пам'ятайте, що з правим ухилом я буду бороться до кінця і тій чорнявій я Вас даремно не подарую. А як що Ви й надалі провадитимете свою фашистську політику — безмежні поля арктичних країн будуть моїм останнім притулком.

Поки-що Ваша Р. Т.

IV. Маріє Івановно!

В нашу епоху, епоху економічних і революційних зворушень, коли західно-европейська буржуазія, притиснута зі всіх боків свідомим пролетаріятом, здає одну за другою цитаделі рабства і примусу і, задихаючись від безсилої злоби, змушена признати досягнення Союзу Радянських Соціялістичних Республік, мені мимоволі хочеться вигукнути: „Маріє Івановно! Будьте завтра в новому пасажі після п'ятої!“

Любящий Вас кустар-одиночка Н. Г.

V. Дорога Облігаціє Автодоровно!

Я член лігі „Час“, а тому витрачати останній на пусті балачки і тягнути волинку не люблю і одверто Вам заявляю: „Ваша білява голівка і денаціоналізований будиночок, що на Заїковці, не виходять з моєї голови. Скажіть —„згода“ і ми завтра ж, не гублячи дорогоцінного часу, підемо в „Загс“ для заключення матримоніяльних формальностей“.

З повагою Н. С.

Склав С. Ч.

КЛАСОВА ПЕРЕГОРОДКА

В с. Яловенковому, Любот. району, збудовано електростанцію, але бідняцькі двори не освітлюються

Мал. Нерубенка

— В нас куркулі так за бідноту ховаються, що їх вдень з лихтарем не знайдеш.

— А в нас навпаки: куркуля і в ночі одразу видно—по електриці

ТИХА СІМЕЙКА

23 листопада минуло два роки існування „Робітничої Газети Пролетар“. При газеті виходить аж п'ять додатків: „Черв. Перець“, „Універсальний Журнал“, „Робітничий Журнал“, „Жовтеня“ і „Фото для всіх“

Мал. Б. Фрідкіна

Розплодилася родина
За два роки дуже рясно.
Отака тепер картина
Подивіться:дуже ясно.

„Пролетар“ і, звісно, „Перець“
Візаві там коло столу,
В дуже жвавій атмосфері
Ще й з „УЖ'ем“, уже готовим.

Апарат наводить „Фото“
На веселе „Жовтенятко“,
Поруч — теж кипить робота:
„Роб. Журнал“ та його татко!

І така у них натура:
Заклопотані, веселі...
Звідціля тече культура
У міста далекі й села...

Олаф Кракен

ОСТАННЄ СЛОВО ПІДСУДНОГО

Мал. Б. Фрідкіна

Влаштовуються показові суди над батьками, що не пускають дітей до шкіл

Дівчинка: — **А я ще вчора казала Васькові: Не лізь у прокурори, бо буде тобі горе...**

ФОРМАЛІСТ

Правління ХЦРК наказало всім своїм магазинам відпускати картоплю тільки доброї якости

(З газет)

Мал. Л. Гольмана

— Що це? Півдесятка і всі вонючі, невже ж не можна продавати гарні яйця?

— Пробачте, таке розпорядження ми маємо лише відносно картоплі

ПРОФЕСОР І ПАПУГА

До революції теперішній професор української мови Петро Трохимович Муха був страшеним птахолюбом. Кожного літа у Мухи під вікном виспівували українські соловейки, віщуючи йому долю не аби-якого лінгвіста. Та ось, вибухла Жовтнева революція — і українського солов'я деякі літературні авторитети оголосили контр-революційним птахом. Тоді майбутній професор розігнав з-під свого вікна геть усіх солов'їв, на підвіконні посадив, щоб вартували його від солов'їв, чотирьох котів, а сам заходився укладати русько-українські словники та писати граматики української мови. За кілька років упертої праці Петро Трохимович Муха вибився на професора української мови.

З професора Мухи, як певно багатьом про це відомо, людина надзвичайно говорлива. Тематика його повсякчасних розмов — це справа українізації взагалі і українська мова, зокрема. Про його говорливість серед студентів ІНО ходить анекдота, що ніби-то він одного разу, розгнівавшись на студентів за дієприкметник „намагаючийся", спіймав на вулиці глухоніму бабу, припер її до стіни і протягом трьох годин доводив їй, що дієприкметники на ...чий є зовсім невластиві українській мові.

Нещодавно професор Муха, перебуваючи тимчасово в місті Одесі, згадав про своє колишнє птахолюбство і купив там собі папугу. Саме папугу, а не якогось іншого птаха, професор придбав з трьох причин: по-перше, папуга нічого спільного не має з українськими солов'ями, по-друге, властивість кожної папуги є переймати людську лексику і, по-третє куплену папугу професор сподівався навчити української мови. Циган-пройдоха, в якого професор купив цю папугу, сказав йому, що папуга щойно прибула окіянським пароплавом з острова Нової Гвінеї і що він зважаючи на українізацію, назвав папугу українським ім'ям — Марусею. Професор за таке свідоме ставлення цигана до розвязання національної проблеми на Україні подарував йому наспогад, з власним автографом, уложений ним „Конспект української мови" і набавив йому одного зайвого карбованця за папугу.

Прибувши до себе додому (в Харків), професор Муха посадив папугу на свій робочий стіл і відразу ж заходився вживати заходів, щоб викликати Марусю Гвінейську на товариську бесіду. Хоч професор і був певен, що його папуга, окрім папугачого діялекту, не знає жодної мови, все ж він не міг з нею не заговорити. Праворуч папуги цілим ворохом лежали чотири русько-українських словники, що їх уклав професор Муха, ліворуч — тринадцять граматик української мови, його ж таки роботи, позаду — двадцять „Конспектів української мови", а спереду — ще незакінчена професором Мухою праця „1000 зауважень що-до українізації радянського апарату". Професор Муха, як і личить кожній академічно-освіченій людині, повівся з папугою надзвичайно делікатно. Сидячи біля столу, просто проти папуги, він говорив до неї:

— Насамперед я повинен поінформувати вас, вельмишановна громадянко Маруська Гвінейська, що за радянською конституцією нема жодної Росії, як це було колись, а є Союз Радянських Соціялістичних Республік. Що-до України, то вона тепер править за окрему державу, і державною мовою на Україні є українська мова. Отже, вам, громядянко Маруська Гвінейська, як особі, що прибула до нас на постійне життя, доведеться навчитися української мови...

— Нє-е — раптово роззявивши рота, протягнула папуга і з столу перелетіла до професора, на його праве плече.

Професор Муха з такої несподіванки витріщив очі. Дивно ж бо йому стало: не встигла папуга з далекого острову Нової Гвінеї на територію України ступити, як уже, мабуть, за прикладом місцевих папуг, і собі починає „некати". Сподіваючись на свою ерудицію та на досвід в галузі педології, професор Муха ніжно погладив папугу по її пір'ячку і повів з нею розмову далі.

— Ви, шановна громадянко Маруська Гвінейська, на превеликий жаль, підпали під вплив місцевих так званих малоросійських папуг. Порода малоросійських папуг у нас водиться ще з часів Катерини Великої. Як до революції вони тільки й знали горланити „ду-ак", такими вони залишаються й по сьогоднішній день. За одинадцять років революції до свого папугачого „ду-ак" малоросійські папуги спромоглися додати лише одно „нє е". Ви, громадянко Маруська Гвінейська, повинні більш свідомо поставитись до національного питання і навчитися української мови...

— Нє-е!.. Нє-е!..— над самим професоровим вухом аж двічі прогорланила папуга.

Професор Муха, відчувши папужину впертість, згубив свій веселий настрій і невдоволено похмурив брови. Чорт-зна що, думав професор: навіть гвінейській папузі не смій нагадувати про українську мову. А що ж тоді говорити про малоросійських папуг, які остільки акліматизувалися, що ходять в штанах та спідницях і носять під пахвою портфелі. Доки професор міркував про українську мову, та ще про українську культуру, що змістом своїм повинна бути інтернаціональна, а формою — українська,— папуга з правого професорового плеча перелетіла на ліве, черкнувши своїм хвостом професорові по-під носом. Професор з такого панібратства ще дужче похмурився і вже невдоволеним голосом звернувся до папуги:

— Мене, громадянко Маруська Гвінейська, надзвичайно дивує ваш, пробачте, папугачий абсентеїзм. Ну, а якби я, професор української мови Муха, приїхав до вас на острів Нову Гвінею і, улаштувавшись в одній із ваших папугачих установ, почав там уперто запроваджувати своє українське „ні". Якого б лементу наробили б ви на всю свою Нову Гвінею! Сказали б, що професор української мови Муха запроваджує у вас український шовінізм. Може б навіть схопили мене за руки та за ноги та й кинули б з найвищої скелі в хвилі Великого окіяну. Але, будьте певні, я б і сам ніколи на таке безглуздя не пішов. Потрапивши до папуг, я, насамперед, навчився б їхньої папугачої мови так само, як і ви, громадянко, повинні навчитися нашої мови...

— Нє-е!.. Нє-е!.. Нє-е! .— на цей раз аж тричі, з якимсь особливим глузуванням, як здалося професорові, прокричала папуга над його лівим вухом.

Професор так сильно розхвилювався, що довгі вуса, закручені догори, йому заворушились, і папуга, злякавшись його лівого вуса, схопилась з плеча і перелетіла професорові на його чепурно причесану голову.

— Киньте, громадянко, своє „нє-е"!— сердито гукнув професор до папуги.— До ваших послуг моя чотири русько-українських словники, моя тринадцять граматик української мови, мої двадцять „Конспектів української мови" і мій, хоч ще й незакінчений твір „1000 зауважень що-до українізації радянського апарату". Більш того — до ваших послуг моя професорські знання, мій досвід, моя ер...

Професорові слова „ерудиція" до кінця не вдалося доказати, бо він відчув, як папуга просто йому на проділь плеснула якоюсь тепленькою рідиною. Та рідина рівним проділем, ніби окіянська вода Панамським каналом, потекла професорові з голови на лоб, з лоба на ніс, а з кінчика носа, просто на вуса. Професор машинально тернув пальцем по вусах, зиркнув крізь американські окуляри на палець і раптом зчервонівся: папуга, замість уважно слухати професорові слова про українську мову, нахабно спорожнилась йому на голові. Професор, збагнувши, що собі дозволила на його голові папуга, увесь затремтів, з обурення схопив обома руками папугу за ноги і, забувши про свій попередній тон академічно-освіченої людини, гукнув до неї:

— Паскудо Гвінейська! Замість українізуватися, ти дозволяєш собі паскудити професорові української мови на його голову...

Професор кинувся з папугою в руках до коридору, розчинив надвірні двері і шпурнув папугу на двір.

Анатоль Гак

НОВА ПРОФЕСІЯ

Мал. М. Денисовського

У деяких споживчих т-вах розтрати набули систематичного характеру. Так у Богодухівському т-ві за час від 1-X—27 р. до 1 вересня 1928 р. було виявлено 14 розтрат (*З газет*)

— Живемо ми — дай бог кожному.
— А що робить ваш чоловік? Торгує?
— Ні, розтрачує: він кооператор на периферії

ЧИ ДОВГО, УМІЮЧИ?

Мал. Самума

Збір металевого лому—бойове завдання моменту

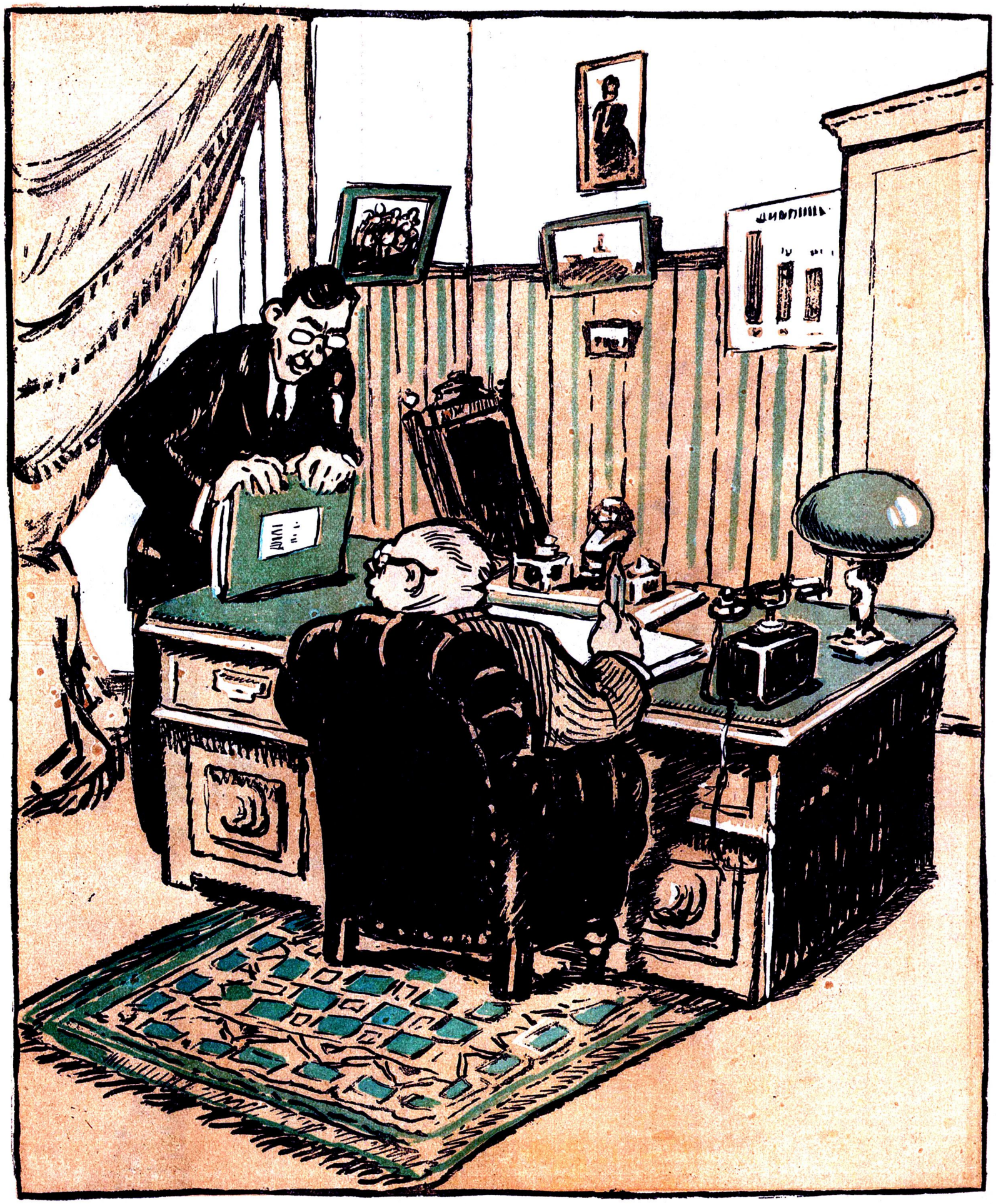

— Невже у нас нема ніякого лому? Так зламайте там що-небудь. Не можна ж у такій важливій кампанії пасти задніх

ГЕРОИ

Французький генерал Лерон об'їздить всі держави, що межують з нами. Мета подорожи: военний блок для наступу на СРСР

Мал. Я. Бельського

Лерон:—**Ви не проти того, щоб першому виступити?**
Румун: — **Звичайно. Особливо в аріергардах*)**

---

*) **Передня частина підчас відступу.**

ГОРЕ ВІД РОЗУМУ

(Жарт)

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Спочатку, звичайно, була доповідь про міжнародне становище, далі йшла позачергова заява завідувача кооперативної крамниці про те, що щури знищили 50 метрів мануфактури, а потім почалося найголовніше.

Голова сільради урочисто вивів на сцену Семена Сидорчука і голосно проказав:

— Цей громадянин, товариші, не дивлячись на свої сорок три роки і не чекаючи культурного походу, добровільно й самостійно, за допомогою тільки свого піонерського сина Хведька — ліквідував неписьменність. Тепер, товариші, однією письменною людиною в світі стало більше. Будемо ж сподіватися, що ця людина всі свої знання віддасть на користь рідному селу й буде зразковим активістом. Вра!!! Тричі „вра“ шановному товаришеві Сидорчуку...

І під гучні оплески голова підніс майбутньому діячеві подарунок — книжку: „Полезный лечебник или 300 необходимых советов, как уберечь ског от ящура“.

Крім цього, піонерский загін обрав Семена Сидорчука почесним піонером, секретар сільради оголосив клопотання перед вищими органами про надання Сидорчукові звання „героя праці“, а пожежна команда свою єдину пожежну бочку назвала „бочкою імени тов. Сидорчука“.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

З того дня, власне кажучи, і почалося..

— Товариші, я пропоную обрати Семена Сидорчука головою санітарного догляду. Людина він хароша, а, головне, письменна.

— Степане Карповичу. Де б нам для КНС технічного секретаря знайти?

— Та господи ж! Візьміть Сидорчука Семена. І соціяльне становище в нього підходяще, і знову ж, письменний...

Слухали: Доповідь секретаря осередку про втягнення селянського активу в кооперативну роботу.

Ухвалили: Висунути в члени Правління, як чесну й письменну людину, Семена Сидорчука.

— Кого б це нам до міста за посівним зерном відрядити?

— А звичайно, Сидорчука. Він же письменний. Відразу все знайде, і, взагалі, не підкачає.

— А я, Семене Івановичу, до вашої милости. Листа оце від синка одержала. Може прочитали б. Я ж неписьменна, а ви ж той...

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

Три місяці крутився наш Сидорчук між комітетами, комісіями, товариствами, осередками. Три місяці письменний бідолага секретарював, доповідав, ув'язував, підписував, відповідав, заповнював чужі анкети (письменний же), читав вголос чужі листи. Нарешті, не витримав і...

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ

„До Н-ської Сільської Ради.

Не маючи більше змоги й надалі нести таку популярність, прошу мене з цього числа вважати за неписьменного. Семен Сидорчук“...

А де ж мораль, кажете? А ось: крути та не перекручуй. Або ж—як люблять казати наші фейлетоністи: „не перегибай палки“.

Сергій Чмельов

ДВІ УПАКОВКИ

Нарада при ВРНГ виявила, що по багатьох трестах недбала упаковка краму наносить державі величезні збитки

Мал. Б. Ф.

Погана упаковка гарного краму

Гарна упаковка поганого „краму“

ПІДХОД

Така подія трапилася в нашому театрі. Скінчився акт. Дали завісу. Оплески. Актори кланяються, тов, сьов... А тут несподівано лаштунки падають і одну артистку, що головну ролю грала, по голові... Ну, звичайно, понесли на руках до вбиральні... Сюди-туди: водою одливати, лікар з'явився. Дали якихось крапель — очуняла... Але грати далі не може... А тут ще треба один акт догравати. Що робити? Директор бігає, адміністратор метушиться. Послали за однією актрисою — дома нема, за другою — теж нема... А публіка галасує, ногами топотить. Директор, нарешті, відважився. Вийшов перед завісою та:

— Так і так, товариші, нещасний випадок, самі бачили... Замінити товаришку Канделяброву ніким... Пробачте, спектакль закінчився...

Так, вірите, таке в залі знялось — не приведи господи.

— Як?—кричать. Обдурювати народ...

— Гроші взяли так догравайте.

— Я може тільки для того й приходив, щоб подивитись, як її в останній дії заріжуть.

— Отакий у вас підход до глядача!

— Отаке поводження з масою!

— А-га-га! Ось вона культурна революція—без розвязки додому йти?

Одне слово скандал. Директор утік, мало не плаче. Кричить:—Це-ж вони можуть до ранку в театрі сидіти. За всяку ціну дістати артистку Порцелянову, хай грає за Канделяброву!

А в цей момент за лаштунками хтось хриплим басом:

— Не вміють найти підходу до маси... А як не знайдуть Порцелянової, тоді що? Керовники. Доручили б мені...

Директор за лаштунки. А там сидить старий наш хорист Микола Карпович і спокійно ковбасу їсть.

— Це ви зараз говорили?

— Я.

— Ви можете зліквідувати цей скандал?

— Гадаю, що можу.

— Голубчику — виручайте!

— Гаразд. Хай дають три дзвонки. Я зараз.

Коли в залі трохи стихло, Микола Карпович вийшов перед завісою і почав:

— Шановні товариші! Не хвилюйтесь! Зараз почнемо. Бо вже артистка Канделяброва очуняла... Ми, власне, могли-б почати й значно раніш, але знаєте, трапилась ще одна така собі історія... На роздягальню, де висять ваші пальто, кожухи, манто й шапки, напали бандити.. Та не хвилюйтесь! Нічого не трапилось. Просто бандити звязали капельдинерів і захопили багато одежі.. Які саме номери покрадено, зараз ми...

Але ніхто вже не слухав Миколи Карповича. Публіка, як божевільна, побігла одягатись і за півгодини в театрі нікого не було.

Пішли ми потім до пивної і Микола Карпович з нами.

Випили. І Микола Карпович випив.

Питаємо його:

— Як ви додумалися до такої штуки, Миколо Карповичу! Це ж геніяльно.

— І нічого геніяльного,— відповів він, наливаючи собі пива.—Просто треба вміти підійти до маси. Маса потрібує правильного підходу.

Вас. Ч.

ПЕВНА ОЗНАКА

(В театрі)

Мал. С. Зальцера

Більшість п'єс нових драматургів написано на сюжети з часів громадянської війни

— А п'єса, мабуть, дуже стара: пройшло вже три акти і жодного тобі пострілу

ФЕЙЛЕТОН ПРО ЗАКОРДОН

Я ніколи не був у Західній Європі. Зате я маю багато друзів і знайомих, яким пощастило цього літа побувати за західним кордоном. Я — людина допитлива. Прочувши про повернення моїх приятелів, я негайно побіг до них:

— Розповідайте, товариші.

І мені розповідали...

1

— Так ви були в Німеччині?

— Був, був!

— Ну, як же там, розповідайте мерщій.

— Так як вам сказати? Надзвичайно.

— А Берлін як?

— О, Берлін! Такі, знаєте, вулиці... На вулицях — цілі юрби берлінців і берлінок. Просто диво.

— Ну, й що-ж вони?,

— Та нічого... Ходять. А в й такі, що їздять.

— На Унтер-ден-Лінден були?

— Був, як же. Чудово. Надзвичайно весело. Тільки жаль, що цей театр був як раз закритий. Не пускають туди.

— А по театрах взагалі бували?

— Ні не бував. Ніколи було, треба було вивчати, як розкладається буржуазія. Це не так легко ,як ви думаєте. Весь вільний час на це витратив.

— А що вас найбільше вразило в Берліні?

— Найбільше? Чекайте... Ага! уявіть собі, що всі там говорять німецькою мовою. Йому десять років, а він так по-німецькому й чеше. Далеко нашій Україні.

— Ну, а робітники як?

— Теж, уявить собі, по-німецькому.

— Ні, я не про те. Я про стан робітництва.

— Стан... Стан нічого собі. Класова свідомість процвітає.

— Ну, а жіноцтво?

— Та, як вам сказати? Є й погані, а зустрічаються такі, що—ех! Далеко нашій Укр...

Я встав і подумав:

„Цьому йолопові просто бракує спостережливости. З нього об-ценьками слова не витягнеш".

Попрощався й побіг до другого.

2

— Мишо, розкажи мені про Німеччину.

— О-о, Німеччина!! Стільки цікавого, стільки нового.

— Ну, щож там цікавого? Говори, говори.

— О-о, культура! В кожному німці стільки культури, що її вистачило б на цілу нашу округу. Комірці, наприклад. Захожу до крамниці.— Покажіть комірець.—Будь ласка, півтори марки десяток.— Півтори марки? Не мож-же бути! Дайте чотири десятки. Краватку маєте?— Будь ласка, 50 пфенігів штука — 50 пфенігів?! Та не мож-же бути! Загорніть два десятки.— Зубний порошок — скільки? 7 пфенігів? Та не мож-же бути! 30 коробок. Півсотні зубних щіточок.

— Чекай, Мишо. Навіщо тобі півсотні? Крамничку гадаєш відкрити, чи що?

— Та боже-ж мій! Як же не взяти півсотні, коли щіточка — десять пфенігів! Бритва — марка. Десять штук! Ваза для квітів— марка. Два десятки! Заводні аеропланчики — півтори марки. Такі чудові метелики для краватки — по 3 пфенігі. Хазяїн загортав тобі велосипедний ліхтар, а в нього такі очі, що здається, коли купиш ще пару бляшаних ящерок,— він отдасть тобі власну жінку, відшукав й обставить затишну кватирку, платитиме тобі щомісячну пенсію, а сам безплатно служитиме в тебе за льокая, день і ніч чергуючи біля твоїх дверей.— Це тобі не Хацеерка. Купую я одного разу півдесятка чемодавів...

— Мишо, я власне хотів про побут ріжних шарів суспільства...

— Побут? Будь ласка: новенький шевіотовий костюмчик в Берліні коштує...

— Знаю, знаю. Дуже дешево. Півсотні?

— Що півсотні?

— Я питаю: півсотні костюмчиків купив, чи більше?

— Ну, ти вже скажеш таке. Півдесятки тільки й купив.

— Е, шкода. От тут ти вже, брат, дав маху. Колесної мазі ти напевне теж не купів? От бачиш. І пугачів не купив? І про грамофон забув? І про цепелін не згадав? Ех ти, тюхтій! Хоч би піввагона мази догадався для чобіт привезти.

— Та на чорта мені піввагона?

— Ну, як же: дешево, майже дурно.

— Це правда: я не подумав. Так митниця, розумієш ти, не пропускає, і половини не пощастило привезти.

— Ах, митниця — а?...

Любі, милі моєму серцеві митники! Якщо ці рядки колись випадково дійдуть до вас,— знайте, що ніколи ще жодне серце не переповнювалось до вас такою теплою вдячністю, як моє.

3

— Здрастуйте, Віро. Що таке? Вчора тільки повернулися з Берліну? Так розказуйте ж, господи!

— Ах, Льоню! Ах, якби ви знали! Ах-ах-ах!

— Ну, що ж там найцікавішого?

— О-о, ціла купа! Уявіть собі: Берлін повернувся до довгих рукавів.

— Що таке?

— Так-так! А двохбортні манто застібаються тепер тільки з одного боку, Ранкові манто мають один тип: кокетка, під якою вшито внутрішні складки і яка преходить в рукави реглан. Або звичайне манто з єдиною бантовою складкою ззаду. Вона починається біля хлястика і доходить до низу. Це такий жах!

— Це справді щось неймовірне.

— Ну, ще б пак! Манто осіннього сезону щільно охоплює фігуру.

— Та не може бути!

— Слово чести. Тільки на місці бюста припускається деяка гнучкість лінії. Це поширення біля бюста дуже характерне і для звичайних манто, і для таких, у яких спина вільна над стягнутими стегнами...

— А-я-яй! Як же ви це пережили?

— Це ще дурниці. А от чи чули ви про сукні з шерсти, окрю, сіра гостка? Блузка з напуском, оздоблена легкою вишивкою демісок. Рукави від ліктя шифонові. Спідничка деляроз по стегнах зубцями, і від зубців хвилястий низ, тюнік і вставка: квадрати біля талії...

. . . . . .

4

Тепер і мені не страшно їхати до Берліну: від своїх друзів я дістав найдокладніші відомості про закордонне життя.

Голими руками мене тепер не візьмеш: по-перше, я прекрасно знаю, що в Берліні говорять німецькою мовою; знаю, що живуть там берлінці й берлінки; що шевіотовий костюм коштує 50 марок; і що блузки носять з напуском, спіднички деляроз з зубцями на стегнах.

Ах, як приємно бути сином молодої відродженої допитливої нації, людиною з широченним европейським кругозором!

Леонід Чернов

ПРО ПЛАКАТИ

(Жарт)

Товариші й граждане!

Час звернути увагу!

Пора подумати!

Буржуазія не спить. Вона гострить знаряддя.

Вона недаром розкладається. Вона недаром викаблучується на фокстротах та чарльстонах.

Тільки сліпий може індиферентно дивитись, як готується буржуазія похитати міць нашої молодої республіки.

Останні вісті з-за кордону хіба нічого не говорять?

Там шалений темп. Там будують панцерники, танки. Там уже аеропланів більше, ніж у нас горобців.

І все це за останнім словом науки й техніки: розраховано, удосконалено.

Ми повинні стежити, ми мусимо не відставати.

А чи ж все в нас удосконалено?

Всі галузі?

Товариші, нема чого закривати очі.

Єсть прикрі факти.

Однобокість наша випирає.

У нас так:

Треба Дніпрельстан — всі на нього.

Треба ліквідувати неписьменного селянина Юрка Серпа — всі його ліквідують.

Треба, щоб робітник Грицько Молот не пив горілки — всі перестають пити горілку, аби товаришеві робітникові було харашо.

Отак у нас.

Захоплюється публіка на одній галузі, удосконалює її, а друга галузь занепадає.

Приміром, справа з плакатами.

Ця галузь нашого будівництва остаточно відстала від епохи.

Святкували оце недавно одинадцятий Жовтень.

Одинадцятий. Не перший.

На цілих одинадцять років ми наперед посунулись, наближаємось до мети, так би мовити, а на плакатах вживаємо тих же слів, що й одинадцять років тому.

Непомітно досягнень.

Одинадцять років тому закликали:

— „Вперед до перемоги!"

І зараз:

— „Вперед до перемоги!"

Просто якась „двохсмисленость".

Хіба в нас немає перемог?

Єсть перемоги.

А коли єсть, то для чого такий неврозумілий плакат.

Або:

— „Хай живе всесвітня революція!"

Плакат, звичайно, гарний, але якийсь, я сказав би, нераціоналізований.

Хіба революція захворіла чи збирається вмирати?

Так для чого ж пускати такий нераціоналізований плакат в добу раціоналізації?

Або такий приклад. Йде на чолі колони якогось тресту мій знайомий помбух Корній Іванович Делегаленко і несе плаката:

— „Ми революції сини!"

Цілковитий анахронізм, бо скільки мені відомо, Корній Іванович народився у 1873 році, себ-то значно раніше навіть революції 1905 року.

Скажете — дрібниця?

А що сказав тов. Ленін про дрібниці?

То-то!

І таких прикрих фактів багато.

Потім ще одне зауваження.

Ніхто не стане сперечатися, що плакати відограють колосальну ролю в житті нашої молодої республіки.

Всі кампанії, всі наші прагнення насамперед починаються з плакатів.

Здавалось би, що плакати мають право й на відповідне до них ставлення з боку нашого громадянства.

А чи так воно в дійсності?

Ой, товариші, не так.

Йде, наприклад, Жовтневий похід. демонстрація трудящих.

Плакати переможно маячать над натовпом.

Вони кличуть, закликають!!

Вони центр уваги.

А скінчився похід .. Плакати несуть додому під пахвами, тягнуть на плечах, написами не туди куди треба. Везуть навіть на візниках.

Такий, наприклад, плакат: „Смерть акулам-приватникам" їде додому на приватному візникові і т. д., і т. д.

Сум обгортає. Дивишся на плакати — плакати хочеться.

Ні, товариші. Були кампанії, було загострення кампаній, було поглиблення кампаній.

Ще одна кампанія не завадить. Час звернути увагу і на цю галузь. Пора подумати.

Хто „следущій"?!

Вас. Чечвянський

ЯК УЯВЛЯЄ СОБІ РОБОТУ „КРАСІНА“ ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИЙ УРЯД

Прага. Міністерство внутр. справ заборонило доклад красінців, мовляв: „доклади можуть скористувати для комуністичної пропаганди“

(З телеграм)

Мал. Самума

— Що? Красінці? Новітнє горе!
Пропагувати? Це вже — ні!
Хто знає, що в полярнім морі
Тоді робили всі вони.

У них на все свої закони,
Вони для нас цілком чужі.
Ведмеді БІЛІ — вже ЧЕРВОНІ,
І з прапорцями — всі моржі!!!

О. К.

ПОЛТАВСЬКІ ПРИГОДИ МИКОЛИ ВАСИЛЄВИЧА ГОГОЛЯ

Розповідаючи про загадкове зникнення носа у колежського асесора Ковальова, Микола Василєвич Гоголь мабуть і не передба ав, що він сам ще більш таємничо зникне, так мовити, цілком і повнотою в полтавському товаристві „Плугатар“.

Що саме вплинуло на вражливого письменника, чи революційна завирюха чи якісь інші неприємності — невідомо, але „факт на лице“, як любив висловлюватись цей виключний знавець мови. Великого творця „Мертвих душ“ знайдено. Знайдено, правда, без одної руки, але це й не дивно, коли згадати, що за ці роки багато людей встигли загубити далеко важливіші органи тіла.

Для своїх років письменник зберігся досить добре і, коли б не ця неприємність з рукою, то на Миколу Василєвича і зараз би ніхто з полтавців не звернув уваги. Одяг, правда, трохи не зовсім модний, але чого не вдягнеш за мануфактурної кризи.

До речи треба сказати, що знайдення Миколи Василєвича так вразило товаришів з полтавської Кустарспілки (куди потрапили склади з майном „Плугатаря“), що в цілковитій розпуці вони написали листа до місцевого відділу „богоугодних заведеній“, тепер перейменованого на Інспектуру Наросвіти. У листі кустарспільчани пишуть:

> „Нещодавно нами знайдено,— між иншим майном, що було одержано, від т-ва „Плугатар“ — статую Івана (?) Василєвича Гоголя без одної руки. Просимо вас сповістити, що це за статуя, кому вона належить і що з нею робити?“

Ми сподіваємось, що місцевий здороввідділ подбає за те, щоб, Миколі Василєвичу видали поза чергою протеза замість втраченої руки і що письменник зможе, нарешті, сісти на призначеному йому ще 11 років тому постаменті на одному з майданів в Полтаві. Бо хоч Микола Василєвич і не написав досі ні одного витримано-революційного твору, але очевидно збирався це зробити.

Инакше чого б йому й ховатися?

М. Б.

ПСИХОЛОГІЧНА ПАВЗА

До великого релігійного свята приготувалася не тільки церква, що вже напередодні стояла пишна й принадна, а й місцевий осередок безвірників, що вирішив дати релігії останній і рішучий бій.

Церковка й сельбуд — сусіди. Із сельбудівського вікна видно церкву, як на долоні, а коли сісти край вікна, можна побачити й погадючену стежку.

Вечір. Біля церкви метушиться кілька бабусь, титар, сторож, а в сельбуді збирається осередок безвірників. У чепурненькій кімнаті, на довгих, вичовганих лавах сидять безвірники й, обережно позираючи на вікно, згадують, як вони дійшло до життя такого...

— Кажуть — релігія—опіум для народа — веде розмову один, в якого під стареньким піджачком, новенька біла сорочка з червоненькою стрічкою в комірі.— А я, братця, думаю, що воно й не опіум. Який воно, прости господи, опіум, коли я ось уже рік безвірникую, а ще й досі не скортіло... О! Ще не дзвонили, а Макар уже поспішає до церкви. Ну, й не люблю отаких людей! Прийде, стане попереду, мало в вівтар не влазить... Тьху!

Чепурно виголений низенький чоловічок з йоржиком на голові, дрібненько сміється й каже:

— І Макар, хлопці, не сьогодні-завтра буде наш. Я по собі знаю Я теж любив ходити до церкви зрані. Було прийдеш, станеш попереду... Вівтар блищить, ладан пахне, свічки шкварчать... Єх!.. Одвернуло! Приходжу якось додому, та до жінки.— Викидай,—кажу,—образи, бо я до ке-не-се записався, може дерева на крокви дадуть... А жінка в плач.— Викидай!—А вона голосніше. Я тоді до божника, перехрестився — скинув одного, перехрестився — другого скинув. Взявся за матір божу, а скло — бррязь... Сьогодні, мабуть, дзвонитимуть пізно.

— А ти думаєш безвірником легко стати,— питає баском русявий круглобородий безвірник. Я ондечки мало не сидів за своє безвірництво. Горіла тоді клуня в Кіндрата. Прибіг я рятувати. Дивлюся — от хата спалахне.. Я за рядно, та на покрівлю, а там баба Секлета, хай бог простить, з образом стоїть, огонь одвертає. Мене так і труснуло. Ах ти ж,—думаю,—стара відьмо! Мені на грядки сміття виносиш, та ще й на покрівлі з образами вилазиш. За поперека її, та з покрівлі... Тільки в'єкнула. Вранці у безвірники записався. Позивала. Виправдали.

— Є-в, то ще нічого,—розтягуючи слова,—говорить цибатий. У мене он з попом було таке закрутилося, що думав ніколи й не розкрутиться. Посвящав мені хату. Зустрічаюся другого дня.— Здрастуй!—Здрастуйте! Ти,—питає,—не забув скільки з тебе за посвяту належить?— Ні, ще господь бог пам'яти не відібрав. Може скинене трохи.—Не скину. А може?—Ні, не скину, і не проси... Такий мене жаль за серце взяв. Як так,—кажу,—батюшко, так чорта ж пухлого ви з мене візьмете.— А я тебе анахтемі предам!—А я до безвірників запишуся... Пішов і записався... О! Вже сторож побіг у церкву... Скоро дзвонитимуть.

— Та дзвонитимуть, мабуть, скоро, та чи скоро наш голова прийде? Вже час і починати, а він не йде—непокоїться статечний безвірник, в новенькій чемерці і добре вимащених дьогтем чоботях.

— Виписуйся, Йосипе Семеновичу, із безвірників — жартують безвірники.

— Хто, я?— питає Йосип Семенович.—Я, брат, безвірником, мабуть, і помру. Думаєш—легко було записуватися. Один бог знає! — Ти,—кажуть,—церковні гроші покрав.—Га! Я, Йосип Семенович, що три роки старостував у церкві, на четвертий — гроші покрав? Так нате ж вам! Прийшов до сельбуду: — Запишіть у безвірники. Чирк-чирк, записали, розписався і... точка. А тепер он... Пилип старостує....

Нарешті до кімнати входить голова осередку Знісок. Посередині кімнати зупиняється, оглядає присутніх, питає:

— Всі вже?

— Усі,— відповідають з гурту. Починайте.

Знісок іде до столу, скидає шапку й починає:

— Товариші безвірники! Сьогодні... Ще не дзвонили до церкви?

— Ще.

— Сьогодні у нас доповідь на тему, що таке і чому саме? Я беру слово доповідати.

Безвірники ворушаться, а Знісок розгортає прим'ятий зшиток й, поклавши перед собою, доповідає:

— Товариші безвірники! Завтра ми маємо велике релігійне свято. Релігійні свята взагалі, а великі зокрема, є та форма, за допомогою якої попи впливають і таке инше. Релігія, як ми вже знаємо, є опіум не тільки для народа, а й навпаки. Наше завдання підчас цих свят — завдання відоме. Куди й чого? Ми раз назавжди поставили хрест і ставитимемо його повсякдень і час...

Хтось невдоволено зітхає.

— Так, так, товариші безвірники. Ми сьогодні будемо свідками, як тенета релігії..

З фарбованої дзвіниці важким каменем падає до кімнати:

... Бо-оввв... Бо-оввв...

Доповіда . стуляє пальці хрестом й набожно несе руку до лоба, але... стремляє в чуприну. Безвірники підводяться й ніяково покашлюють. Зиркають один на одного й крізь вікно на церкву.

Психологічна павза.

— Так от я й кажу... Що таке?

— Та тут, пропозиція невеличка — несміливо озиваються з гурту.

— Будь ласка, говоріть.

— Той... Може б доповідь... на завтра... Вечір уже... Потомилися...

Безвірники, не чекаючи на голосування, піднімають вгору руки й один поперед одного товпляться до дверей.

Доповідач гукає:

— Одноголосно!

Юхим Гедзь

А Й СПРАВДІ!

Ухвалено: надалі скасувати нагороди артистів званням „заслуженого“

(*„Жизнь искусства“*)

Мал. В. Нерубенка

Актор: — **Судді щасливіші за нас: ні одного „заслуженого“, зате всі „народні“**

Дзеркало

ЧАЙ З МОЗОЛЯМИ

Якщо разом з цукром у ваш, дорогі читачі, чай чи каву потраплять гвіздки, мотузочки, дрібні камінці чи просто шматочки бруду,— ми за це не відповідаємо.

Ми відповідаємо тільки за мозолі. Коли в чаї у вас Опиниться отака смачна, рудувата з корінцем мозоля,— питайте за це в нас. Ми знаємо. Ми без помилки й позаочно скажемо, що це цукор з Глобинської цукроварні. Тільки на цій цукроварні з міркувань економії видали робітникам, що ходять по цукру на сушарці,— діряві панчохи. Правда, дірки невеликі, не більше горіха, але мозоля ж хитрюща. І до чорта любить цукор...

БОРОТЬБА ЗА НАКЛАДКИ

(Індустріяльний кіно-роман)

Всім, хто хворіє на кіно сценаризм, безплатно даємо тему для детективного кіно-бойовика. Дія діється на Дніпрельстані. Будують шляхопровід до камнедробильного заводу. Рисунки на стикові накладки відправлено на центральні мехмайстерні. (Крупным планом—рисунки). Рисунки щезають (напливом). Рисунки посилають нові (ще крупнішим планом). Накладки зроблено (напис: Так „по кирпичику, по кирпичику" вони будували соціялізм). Накладки навантажено на авто (напис: Буржуазії не спинити нашого переможного руху!). Авто їде на лівий беріг, авто шукає місце робіт (мультиплікація), не знаходить і повертає назад (крупним планом — зад авто). Авто під'їздить до майстерень, шофер обертається назад і... накладок немає, накладки щезли (напис — кінець першої серії).

Продовження поки-що ми не даємо. Ми знаємо тільки, що роботи на мосту припинилися, сухі лісоматеріяли мокли під осінніми дощами.

Отже накладки викликали поки-що тільки накладні витрати і так далі...

А в тім „далі" буде „в 2-ій серії".

ДО РЕЧИ ПРО КЛЕПКИ

Замовляли під жолоб для новозбудованої печи № 2 на Маріупільському заводі ім. Ілліча „особливу залізну площадку". Почали її в котельному цеху клепати, нарешті, склепали, привезли на місце й тоді „виявилося", що вона трохи більша, трохи вища, трохи ширша і взагалі ні до дідькової мами не годяща. Словом,

„витративши кілька тисяч на перестої, на на нафту, на роботу „площадки", знову відправили її на переклепання. Хіба так можна клепати?"— запитує робкор Він.

На нашу думку, так клепати дійсно не варт. Та на жаль, ви, тов. Віне, не зазначаєте, в кого саме з адміністрації і скількох бракує клепок. Дослідженням же лабораторії „Червоного Перцю" вдалося виявити тільки те, що дефіцитні клепки в адміністративних головах належать до найважливіших.

„ОТРЫЖКИ" ПОБОРЕНО

Боротьба з зловмисними „отрыжками" старого побуту таки починає давати помітні наслідки. Наприклад, у червоному кутку на шахті № 25 рудоуправи „Паркомуни" культурний похід проти бруду й антисанітарії призвів до того, що вас не пустять у куток не тільки в калошах чи брудних чоботях, а навіть і в новесеньких, щойно з крамниці —„джімі". Ви мусите все це зняти, вдягнути особливі повстяні, як у музеях, туфлі і лише тоді вас, можливо, допустять у місцеве огнище культури. Ми пишемо „можливо" тому, що сподіваємось на ваш командировочний мандат. Місцевих же робітників у червоний куток не пускають. Бо взагалі він від самого відкриття стоїть замкнений. Иноді, правда, його відкривають, витирають пил, миють підлогу, змінюють застарілі плакати на сезонні і знов замикають.

Чистота панує ідеальна.

ЗА ОСТАННІМ СЛОВОМ ТЕХНІКИ

Будують новий Алчевський завод. Цілими поїздами надходять з-за кордону будівельні матеріяли й устаткування. Все це звалюється просто на подвір'ї. І поки там буде завод, а цемент уже задубів і годиться, хіба, на те, щоб бити ним на головах будівників горіхи, силікатна маса обернулася в грязь, машини поїржавіли. От ви вже кричите, що винне заводоуправління. Нічого схожого. Винен тільки трест Південсталь. Та й справді: матеріяли шле, а обіжника, чи поставити їх на дощ чи „навпаки", не надсилає, кидає сюди машини, а щоб написати інструкцію, як розтягнути над ними брезент, про це ні мур-мур. „Ну, значить сам і винен,— обурюється заводоуправління.— Нам, знаєте, ніколи. Ми будуємо завод „за останнім словом техніки".

Т. т. читачі! На цьому ми ставимо крапку. Нема слів. Власне, слова є, але теж тільки „останні". І всі на адресу заводоуправління.

ІМПЕРАТОР КЛОЧКО ПЕРШИЙ

Імператор Павло перший після недобре перетравленого сніданку міг цілий полк загнати прямим маршем до Сибіру, а сотню офіцерів „розжалувати" в салдати.

Завконт Олександрівської почтово-телеграфної контори Клочко, поки ще не імператор, але дурень ще більший за нього. Принаймні манія „розжалування" заволоділа ним ще дужче, як Павлом першим.

— Р-р-разжалую р-р-ракалій в р-р-рядові! — мисленно грімить почтовий імператор. Але насамправді під стелями скромної контори виходить:

— Всіх пер-р-реведу в почтальони!

А поки-що взявся Клочко до „перекидань". Поперекидав робітників так, що тепер, коли ви захочете здати телеграму, колишній скарбник ощадкаси скаже вам, що каса платить тільки 8, а іноді 9%, в марочному віконці з вас вимагатимуть оплату за радіоприймач, а за рекомендований лист з вас можуть злупити за телеграмним тарифом.

Ні, давайте краще за євангелією. Цезарево цезареві, божіе богові, а імператорове — до імператорів на Сабурку.

НЕВЛОВИМИЙ ШВОРІНЬ

Кілька років ми вже чуємо, що будується Дружківський завод шворнів. Пускали його вже до 10 річчя Жовтня — не пустився. Пускали і на 1 травня 1928 року — знов не пустився. Вже зовсім пустили 1 січня майбутнього 1929 року, знов ні туди, ні сюди, а тепер як припустив той пуск — чорти батька зна, куди він ще далі забіжить. Мабуть, просто в соціялізм без „перехідного періоду".

Досвідчені люди пояснюють це тим, що трести—постачальники матеріялів ні чорта не постачають. А як і постачають, то на зразок отого крамаря, що ви в нього питаєте галоши № 10, а він відповідає, що номера десятого власне нема, але є підходящі і недорогі парасолі. Маштехсиндикат, наприклад, пропонує замінити розмір такий то на половинний, а такий то зовсім не просити і взагалі брати що дають поки начальство маштехсиндикатове не „розсерчало".

Ми, звичайно, не проти будівництва і, боронь боже, не проти „капитальных вложений". Але покажіть же нам хоч одного готового шворня. І то, щоб якось це вийшло за „перехідного періоду".

РІШУЧИЙ УДАР У ГОЛОВНОМУ МІСЦІ

Не можна заперечувати, що члени музгуртка з клубу на шахті № 22 боківської рудоуправи вміють за найкращими підручниками тактики „зробити рішучий удар у головному місці". Наприклад, якось то ховали робітницю. Ховали з музиками. Ну, винесли, сказали промову, пронесли півдороги, аж тут музиканти кажуть:

— Дайош „на водку"! Инакше змиємося!

— Дозвольте, ніяково ж тут тримати небіжку.

— Ну, ти не заливай,— слушно відповіли музики.— Поспішати їй нікуди. Катісь по гроші!

І що ж ви думаєте? Дали.

Рекомендуємо цю тактику пожежникам. Тільки-но десь загориться,— негайно подавайте заранні підготовлені вимоги: насамперед — гроші на бочку, а після кожної доброї пожежи — вечерю з випивоном.

Неодмінно дадуть.

І то не менше, як шість з суворою ізоляцією.

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ **Видає „Робітнича газета Пролетар" і ДВУ**

Упрліт № 37/ж. **Друга друкарня і фотоцинкографія видавництва „Пролетарий".** **Замовл. № 127. Тираж 36 000**

МАСОВИК

„Українським університетом у Польщі є — в'язниця".

(З промови депутата польського сойму українця Бачинського)

Мал. Я. Бельського

Пілсудський: — **У мене девіз: „Освіта — масам"!**